

НАЯВНІСТЬ БЕЗПЕЧНИХ ШКІЛ І ДОСТУП ДО ОСВІТИ Є ОДНИМ ІЗ ГОЛОВНИХ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА РІШЕННЯ РОДИН ВПО ЗАЛИШАТИСЯ В ПРИФРОНТОВИХ ГРОМАДАХ, ЗАЯВИВ ГОЛОВА АСОЦІАЦІЇ ПРИФРОНТОВИХ МІСТ ТА ГРОМАД, ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ.

Мер зазначив, що значна частина внутрішньо переміщених осіб — це сім'ї з дітьми, для яких критично важливими є можливість офлайн-навчання, психологічна підтримка та стабільне освітнє середовище, що сприяє швидшій адаптації:

— У школах Харкова навчаються майже 14,5 тис. дітей ВПО, з них понад 7 тис. — очно. Водночас 325 дітей мають особливі освітні потреби, що вимагає додаткових ресурсів і спеціалістів.

Прифронтові громади змушені розви-

вати безпечну інфраструктуру в умовах дефіциту фінансування, тоді як потреба в укриттях, психологах та адаптаційних програмах постійно зростає.

Освіта — це критично важлива опція для утримання сімей у прифронтових містах. Наявність безпечних шкіл із можливістю офлайн-навчання та психологами, здатними допомогти дітям, які отримали травму, — це найкраща мотивація для родин залишатися в громаді. Харків довів це на практиці, і цей підхід також потрібно масштабувати.

ОСВІТА — ЦЕ НАЙКРАЩА МОТИВАЦІЯ ДЛЯ РОДИН ЗАЛИШАТИСЯ В ГРОМАДІ

ОСНОВНИЙ ПРИНЦИП МИРУ — ЖОДНИХ ВІНАГОРОД ДЛЯ АГРЕСОРА

РІШЕННЯ ПРО ПОВНЕ ВИКОРИСТАННЯ РОСІЙСЬКИХ АКТИВІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ Є ОДНИМ ІЗ НАЙЧІТКІШИХ І НАЙБІЛЬШ МОРАЛЬНО ОБҐРУНТОВАНИХ РІШЕНЬ, ЯКІ ТІЛЬКИ МОЖНА УХВАЛИТИ, ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ ПІД ЧАС ЗАСІДАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ В БРЮССЕЛІ.

Глава держави подякував за увагу та підтримку України, яка допомогла врятувати стільки життів із 2022 року. За словами Президента, за цей час Європа багато чого досягла, а російський очільник не зламав Україну:

— Європа демілітаризувала російську газову зброю — континент більше не дозволяє Москві маніпулювати ним за допомогою енергоносіїв. І це історичне досягнення, на мою думку, — те, що лише кілька років тому здавалося майже неможливим. Росія сподівалася, що Європа припинить підтримку України, не зможе масштабувати оборонну промисловість та зазнає політичного краху через зміну американської адміністрації, але цього не сталося.

Президент наголосив, що Росія не повинна виграти війну. Рішення про повне використання російських активів для захисту від російської агресії є дуже важливим:

— Так само як конфіскують гроші у наркоторговців і вилучають зброю в терористів, активи Росії мають бути використані для захисту від російської агресії та відбудови

того, що було зруйноване, саме зруйноване, російськими атаками. Це етично. Це справедливо. І це правомірно — підтверджено оцінкою численних спеціалістів.

Глава держави також акцентував, що Росія може продовжувати цю війну доти, доки матиме величезні суми грошей, щоб відправляти більше людей на фронт і купувати обладнання за кордоном. Це чітко доводить те, що Росія не повинна отримати жодних позитивних сигналів

щодо цих грошей, інакше це буде помилковою політикою.

— Пропозиція Європейської комісії щодо репараційного кредиту передбачає розумний і справедливий підхід, і це має стати вагомим внеском Євросоюзу в посилення позицій України за переговорним столом. Саме так має працювати тиск на агресора — тиск, що приносить мир. Агресор має заплатити за зроблене, — підсумував Володимир Зеленський.

ЩОБ ЛЮДИ МАЛИ РОБОТУ, ВПЕВНЕНІСТЬ І ПІДТРИМКУ

МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ СЬОГОДНІ ПРИВІТАВ ПРАЦІВНИКІВ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ ЗАЙНЯТОСТІ З НАГОДИ 35-РІЧЧЯ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВИ.

Мер подякував колективу ХОЦЗу за роботу в умовах війни, зазначивши, що Харків щодня переживає серйозні виклики — постійні обстріли, руйнування житлових будинків і критичної інфраструктури:

— В таких умовах надзвичайно важливо, щоб люди мали роботу, впевненість і підтримку. І саме працівники

служби зайнятості відіграють основну роль у допомозі харків'янам та внутрішньо переміщеним особам, для яких питання працевлаштування є основою повернення до нормального життя.

Харків практично щодня перебуває під обстрілами, руйнується критична інфраструктура, житлові будинки. І я дуже дякую вам за те, що ви залишаєтеся в місті, працюєте і що до вас щодня звертаються по допомогу люди. Ваша людяність, ваше чуйне ставлення до кожного — це надзвичайно важливо.

Ігор Терехов вручив кращим співробітникам центру почесні грамоти Харківської міської ради, виконавчого комітету міськради і Подяки міського голови.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ У СФЕРІ ОСВІТИ

ХАРКІВ ОФІЦІЙНО УВІЙШОВ ДО UNESCO GLOBAL NETWORK OF LEARNING CITIES (GNLC) — МІЖНАРОДНОЇ МЕРЕЖІ МІСТ, ЯКІ ВПРОВАДЖУЮТЬ КРАЩІ ПРАКТИКИ ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ.

Участь у мережі передбачає обмін досвідом між містами, впровадження сучасних освітніх підходів, а також розвиток доступної та безпечної освітньої інфраструктури для мешканців різного віку.

Приєднання до GNLC засвідчує відповідність освітньої політики Харкова принципам сталого розвитку, які підтримує ЮНЕСКО, та створює додаткові можливості для міжнародної співпраці у сфері освіти.

ВПО ПОВИННІ БРАТИ УЧАСТЬ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВОЇ ПОЛІТИКИ

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ МАЮТЬ БУТИ ПОВНОЦІННО ЗАЛУЧЕНІ ДО УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ НА РІВНІ ГРОМАД, ДЕ ВОНИ ПРОЖИВАЮТЬ.

За словами голови Асоціації прифронтових міст та громад, Харківського міського голови Ігоря Терехова, органи місцевого самоврядування не мають окремих інструментів для закріплення ВПО як нових постійних мешканців. Водночас тривалий «тимчасовий» статус переселенців без механізмів інтеграції посилює соціальну напругу. Натомість їхня участь у формуванні місцевої політики дозволить краще враховувати реальні потреби людей.

У Харкові діє Координаційна рада ВПО, до складу якої входять 23 представники з усіх районів міста. Вони виявляють потреби внутрішньо переміщених осіб, координують допомогу та інформують громадян.

— Харків — одне з небагатьох прифронтових міст, де інституційна участь переселенців формалізована. Ми маємо Координаційну раду ВПО, і ця модель має працювати й на інших прифронтових територіях як інструмент довіри та залученості переселенців у життя громади та впливу на ухвалення рішень, — підкреслив Ігор Терехов.

СИМВОЛ СИЛИ Й МОДЕРНІЗАЦІЇ

ПРИФРОНТОВІ МІСТА ТА ГРОМАДИ МАЮТЬ РОЗВИВАТИСЯ ЯК ПОВНОЦІННІ ТЕРИТОРІЇ ДЛЯ ЖИТТЯ, А НЕ ІСНУВАТИ ВИКЛЮЧНО В РЕЖИМІ ПОСТІЙНОЇ ОБОРОНИ. ПРИФРОНТОВІ ГРОМАДИ МАЮТЬ СТАТИ НЕ СИМВОЛОМ СТРАХУ, А СИМВОЛОМ СИЛИ Й МОДЕРНІЗАЦІЇ — ДОКАЗОМ ДЛЯ СВІТУ, ЩО НАВІТЬ ПОРУЧ ІЗ КОРДОНОМ АГРЕСОРА МОЖНА БУДУВАТИ СУЧАСНУ, ВІДКРИТУ Й ЛЮДЯНУ КРАЇНУ, ЗАЯВИВ ОЧІЛЬНИК АСОЦІАЦІЇ ПРИФРОНТОВИХ МІСТ І ГРОМАД, МЕР ХАРКОВА ІГОР ТЕРЕХОВ.

Мер зазначив, що поняття «сталего дикобраза» означає вимушену готовність до захисту і не може бути моделлю майбутнього для прифронтових територій.

— В цій метафорі головне те, що дикобраз не існує з випущеними голками завжди. Він живе: шукає їжу, ростить потомство, будує свій маленький світ. А голки випускає тільки з метою захисту і лише тоді, коли є загроза. Якщо ж ми уявимо майбутнє так, ніби громади мають назавжди залишитися в режимі вічної оборони — це шлях не до сильної держави, а до втомленої країни зі знелюдненими територіями.

Відтік людей з прифронтових регіонів напряду пов'язаний з відсутністю відчуття перспективи та стабільних умов життя, тому основними факторами утримання населення є розвиток інфраструктури, доступ до якісної медицини та

освіти, а також можливості для ведення бізнесу, — наголосив Ігор Терехов.

Окрему увагу мер приділив необхідності формування чіткої державної політики щодо післявоєнного розвитку прифронтових територій, яка має містити безпекові гарантії, розмінування, підтримку економіки та посилення соціальних послуг.

— Порядок і нормальні умови життя в прифронтових містах — це не «про комфорт». Це стратегія утримання людей — головного фундаменту майбутнього, — сказав мер.

► ЗНЯТИ ВІДЧУТТЯ ПОСТІЙНОЇ ЗАГРОЗИ

— Вже зараз ми робимо все, щоб наші міста жили: щоб працювали школи й лікарні, щоб тримався бізнес, щоб

енергетика ставала більш децентралізованою і світло було навіть тоді, коли багато об'єктів знищені. І після війни ми не зупинимося — навпаки, працюватимемо ще наполегливіше, бо це не «соціальна відповідальність», це архітектура утримання й повернення людей.

Та роль місцевої влади, якою б сильною вона не була, не безмежна. Ключове завдання держави після війни — зняти відчуття постійної загрози. Не тотальною мілітаризацією життя, а реальними міжнародними гарантіями безпеки, європейською інтеграцією і повноцінним включенням України у спільний безпековий та економічний простір.

Для мене це не теорія. Я знаю, скільки сил та ресурсів іде на те, аби в умовах постійних обстрілів у домівках людей було світло та тепло. Знаю ціну працюючому транспорту, відкритій школі, відчуттю, що місто живе — навіть коли це життя намагаються знищити.

І саме тому я ніколи не погоджуся з майбутнім, у якому наші міста приречені бути лише форпостами. Це — люди. Це — рідний Харків. Це — Суми, Миколаїв, Запоріжжя. Це — Одеса, Чернігів, Кременчук під ударами з повітря. Це — Київ, біля стіни якого в лютому — квітні 2022 року стояла ворожа армія. Це — тисячі громад вздовж лінії фронту.

Це моя відповідальність, від якої я не відмовлюся. Це те, що болить. Маємо зробити все, щоб після війни тут було життя — а не «сталевий дикобраз» на «дикому полі». Бо справжня сила держави — зберегти життя там, де ворог хотів залишити випалену пустелю.

ТЕПЛО В КОЖНИЙ ДІМ

ПРАЦІВНИКИ КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» ПИЛЬНО СТЕЖАТЬ, ЩОБ У ХАРКІВ'ЯН В ОСЕЛЯХ БУЛО ТЕПЛО. ЗАДЛЯ УНИКНЕННЯ ПРОБЛЕМ ОБЛАДНАННЯ ТРИМАЮТЬ В ПОРЯДКУ, І НЕ ЛИШЕ РЕМОНТУЮТЬ ЙОГО В РАЗІ ПОТРЕБИ, А Й ЗАМІНЮЮТЬ НА НОВЕ ТА ЯКІСНІШЕ.

Також комунальники оперативно реагують на скарги та звернення мешканців. Зараз взялися за капітальний ремонт комунікацій у гуртожитках Немишлянського району.

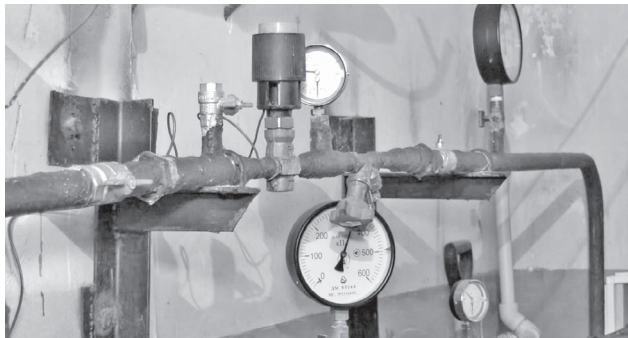
Олексій Горошко, заступник директора підприємства:

— Жителі поскаржилися міському голові на незадовільний стан комунікацій теплопостачання та гарячої води. Ми вирішили проблему комплексно: проклали нові труби опалення, гарячої й холодної води, встановили нові радіатори, додатково відремонтували фасад, замінили плитку.

Коли роботи на першій локації завершили, тепловики звернули увагу на схожу ситуацію в сусідніх будинках. Там також провели повне оновлення: замінили труби й радіатори та встановили нову систему нагріву.

Було багато заявок на недогрів і неякісне гаряче водопостачання. «Теплові мережі» встановили новий бойлер і теплообмінник, який працює від центрального опалення, тож споживачі тепер отримують якісну гарячу воду.

Працівники підприємства щодня опікуються станом

комунікацій у житлових будинках Харкова. За 2025 рік вони виконали роботи з тепло- та водопостачання більш ніж на 150 об'єктах міста.

За рік, що минає, виконали багато робіт із капітального та поточного ремонту. На понад ста адресах ремонтували опалення: міняли труби, радіатори і стояки. Також встановили близько тридцяти бойлерів і теплообмінників гарячої води. Завдяки об'єднанню з «Водоканалом» тепер робимо ремонти комплексно, тобто усе разом: ладнаємо каналізацію, опалення, гаряче й холодне водопостачання. Таким чином повністю привели до ладу близько тридцяти будинків. Наступного року зупиняться не збираємося. Важливою складовою роботи залишається реагування на виклики війни. Робітники підприємства працюють і на місцях влучань, щоб якомога швидше відновити теплопостачання.

БЕЗКОШТОВНІ БЮВЕТИ — НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ МІСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

ЖИТЕЛІ ХАРКОВА НАБРАЛИ 15 МЛН ЛІТРІВ ОЧИЩЕНОЇ ПИТНОЇ ВОДИ В БЕЗКОШТОВНИХ БЮВЕТАХ З ПОЧАТКУ ЗАПУСКУ ЦЬОГО ПРОЄКТУ.

Проект реалізується з ініціативи міського голови Ігоря Терехова. Першу партію бюветів — 29 об'єктів — почали встановлювати навесні цього року. Спочатку в кожному районі працювало по 3–5 бюветів. Однак така кількість виявилася недостатньою, і до міської ради почали надходити звернення щодо розширення мережі.

— Ми уважно стежили за тим, як працюють перші бювети, і отримали багато позитивних відгуків. І тоді стало остаточно зрозуміло: йдеться не просто про додатковий сервіс, а про справді необхідний елемент міської інфраструктури, — зазначив генеральний директор КП «Харківські теплові мережі» Василь Скопенко.

Під час останніх масованих атак на систему водопоста-

чання мережа бюветів працювала на повну потужність. З огляду на це, було ухвалене рішення поступово розширювати її до оптимального рівня, щоб забезпечити доступ до питної води якомога більшої кількості містян.

Зараз у Харкові вже працюють 63 автономні бювети, ще дев'ять перебувають у процесі монтажу.

СЕРЦЕ ДО СЕРЦЯ

КОЛЕКТИВ ХАРКІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ № 150 ВЖЕ ВДРУГЕ ЗА НАВЧАЛЬНИЙ РІК ОРГАНІЗУВАВ БЛАГОДІЙНУ АКЦІЮ «СЕРЦЕ ДО СЕРЦЯ», ПЕРЕТВОРИВШИ ПІДГОТОВКУ ДО ЗИМОВИХ СВЯТ НА ТЕПЛЕ ЗВЕРНЕННЯ ДО ТИХ, ХТО НИНІ ТРИМАЄ ФРОНТ.

Учні, вчителі та батьки об'єднали зусилля, зібравши широкий перелік необхідних речей: солодощі, напої, продукти швидкого приготування, теплі шкарпетки, засоби гігієни, грілки, портативні печі, а також обереги та листівки, які несуть частинку дитячої турботи та уваги.

Зібрану допомогу передали волонтерам спецпідрозділу ГУР МО «Кракен» та благодійному фонду «Фортеця Харків», а також військовим 127-ї окремої важкої механізованої Харківської бригади та в Харківський військовий шпиталь. Такі ініціативи об'єднують заклади освіти, волонтерські спільноти та тих, хто зараз захищає країну.

Втрачене свідоцтво про право власності на житло від 11.05.1999 р. реєстраційний номер 1-99-183875, видане Центром (відділом) приватизації державного житлового фонду Управління комунального майна та приватизації Головного управління економіки та комунального майна Виконавчого комітету Харківської міської ради на ім'я: Вашук Борис Григорович за адресою: м. Харків, проспект Перемоги, буд. 64, кв. 209, **вважати недійсним.**

СВЯТКОВІ КОНЦЕРТИ У ХАРКОВІ

З НАГОДИ ПРИЙДЕШНІХ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА НОВОГО РОКУ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ПРИВІТАВ ПРАЦІВНИКІВ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ОСВІТИ, СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ, А ТАКОЖ ПРЕДСТАВНИКІВ РАЙОННИХ АДМІНІСТРАЦІЙ І СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МІСЬКОЇ РАДИ.

Мер зазначив, що саме на цих людях тримається щоденне життя міста, бо під час повномасштабної війни вони забезпечують безперебійну роботу критичної інфраструктури, галузей медицини, освіти, соціальної сфери та адміністративних сервісів, усувають наслідки обстрілів, допомагають харків'янам і внутрішньо переміщеним особам, підтримують лад у місті.

— Вже четвертий рік триває війна, і Харків постійно перебуває під обстрілами. Але завдяки вам місто живе, пра-

цює і відбудовується. Я щиро вдячний кожному з вас за те, що ви залишаєтеся в Харкові, щодня виходите на роботу, незважаючи на обстріли, повітряні тривоги й небезпеку. Всі бачать, що Харків найкращий. І це завдяки вам!

Ми зібралися напередодні великих свят — Різдва Христового та Нового року. Я вірю, що наступний рік принесе нам довгоочікуваний мир. Бажаю усім міцного здоров'я, щастя і родинного тепла! — сказав Ігор Терехов.

Захід супроводжувався святковою концертною програмою.

МІСТО ГОТУЄТЬСЯ ДО НОВОГО РОКУ

З КОРИСТЮ І ЗАДОВОЛЕННЯМ

МАЛЕНЬКИХ І ДОРΟΣЛИХ ЖИТЕЛІВ ХАРКОВА ТА ОБЛАСТІ ЗАПРОШУЮТЬ ВІДВІДАТИ ЗАХОДИ, ПІДГОТОВЛЕНІ ДО СВЯТ У ХАРКІВСЬКОМУ ЗООПАРКУ, ЯКИЙ ВІДКРИВАЄ ЗАПИС НА СВЯТКОВІ ПРОГУЛЯНКИ В ПЕРІОД З 24 ПО 27 ГРУДНЯ.

Це пізнавальні програми для дітей (рекомендують від 5 років) і дорослих у зимовій атмосфері зоопарку.

11:00 та 13:00 — святкові прогулянки з показовим годуванням та демонстраціями.

15:30 — святкова вечірня прогулянка з демонстраціями, знайомство з тваринами у сутінках.

Щоб потрапити на святкову прогулянку, просять попередньо записатися. Для цього треба написати листа на електронну пошту kharkivzooedu@gmail.com та обов'язково вказати:

- бажану дату та час відвідування;
- ім'я контактної особи;
- контактний телефон.

Дата та час проведення формується залежно від попиту, тому зоопарк узгоджує його індивідуально з кожною групою після отримання заявки. Кількість місць у групах обмежена — до 20 осіб.

У зоопарку повідомили, що святкові прогулянки триватимуть і надалі — наступні дати будуть опубліковані згодом.

СТРАХИ І ТРИВОГИ РОКУ, ЩО МИНАЄ

ГОЛОВНОЮ ПРОБЛЕМОЮ УКРАЇНИ СЬОГОДНІ ЗАЛИШАЮТЬСЯ БОЙОВІ ДІЇ У ВІЙНІ ПРОТИ РФ, ВВАЖАЮТЬ 68% ГРОМАДЯН. ПРО ЦЕ СВІДЧАТЬ РЕЗУЛЬТАТИ НЕДАВНЬОГО ОПИТУВАННЯ, ЯКЕ ПРОВІВ ЦЕНТР РАЗУМКОВА В ЛИСТОПАДІ 2025 РОКУ.

Аналітики додали, що окрім безпосередньо війни, до найбільших загроз для держави увійшли хабарництво у владі (45%) та руйнування житла внаслідок ворожих атак (40%).

Також серед найважливіших проблем респонденти назвали: знищення інфраструктури — 38%; відключення світла, води та зв'язку — 30%; бідність: низькі зарплати й пенсії (29%) та зростання цін (27%); високі тарифи на комунальні послуги — 25%.

Питання мобілізації та корупції в судах наразі турбують по 17% опитаних. Водночас найменше жителів України сьогодні хвилюють якість освіти (5,5%) та дефіцит робочих рук (6%).

Коли українців запитали про особисті загрози для їхніх сімей у найближчому майбутньому, відповіді дещо змінилися. На першому місці — російські обстріли (60%). Проте майже кожного другого (44%) лякає втрата або суттє-

ве падіння доходів. Також родини побоюються втратити дах над головою (27%), зіткнутися з корупцією (23%) або не отримати належної медичної допомоги в разі хвороби (22%). Близько 5% опитаних зізналися, що бояться голоду.

ДОМОГОСПОДАРКИ ГІДНІ ЗАРПЛАТНІ

В ІНДІЇ СТАРТУВАЛА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПРОГРАМА, ЗА ЯКОЮ ЖІНКИ ОТРИМУЮТЬ ГРОШОВІ ВИПЛАТИ ЗА ХАТНЮ ТА ДОГЛЯДОВУ ПРАЦЮ. ПРОЄКТ ЗАПРОВАДИЛИ У 12 ШТАТАХ, І НИМ ОХОПЛЕНІ 118 МІЛЬЙОНІВ ДОРΟΣЛИХ ЖІНОК, ПОВІДОМЛЯЄ ВВС.

Гроші надають за підтримання домогосподарств та виконання доглядових обов'язків. Суми виплат становлять від 1000 до 2500 рупій на місяць (12–30 доларів). Хоча це лише 5–12% середнього доходу домогосподарства, кошти надходять регулярно і дозволяють жінкам витрачати їх на потреби сім'ї, а інколи й на невеликі особисті покупки або золоті прикраси.

Критерії участі у програмі відрізняються залежно від штату. Враховують вік, рівень доходу та передбачають

винятки для родин держслужбовців, платників податків, власників автомобілів чи великих земельних ділянок.

У політичних колах програма спричиняє критику: її іноді оцінюють як спосіб роздати гроші в обмін на голоси на майбутніх виборах. Крім того, витрати на виплати створюють значне навантаження на бюджети штатів. Незважаючи на критику, багато експертів вважають програму важливим кроком у визнанні економічної цінності неоплачуваної хатньої та доглядової праці жінок.

НАЙ-НАЙ-НАЙ

EUROMONITOR INTERNATIONAL ОПРИЛЮДНИВ СПИСОК 100 НАЙКРАЩИХ МІСТ 2025 РОКУ ДЛЯ ВІДВІДУВАННЯ, ПАРИЖ УП'ЯТЕ СТАВ НАЙПРИВАБЛИВИШИМ МІСТОМ СВІТУ, ПИШЕ CNN.

Місто привабляло понад 18 мільйонів відвідувачів за 2025 рік. Це сталося, зокрема, тому, що в Парижі відновили собор Нотр-Дам, а також футбольний клуб «Парі Сен-Жермен» здобув трофей Ліги чемпіонів. Це спричинило наплив туристів.

Індекс розглядає провідні міста з усього світу й ранжує їх за такими критеріями, як туризм, сталий розвиток, економічні показники, здоров'я та безпека.

У десятці найкращих — шість європейських міст: Мадрид посідає 2-ге місце, Рим і Мілан — 4 і 5-те місце, Амстердам — 7-ме місце, а Барселона — 8-ме місце.

Бангкок (Таїланд) став першим містом за туристичною політикою та привабливістю, а також за кількістю міжнародних приїздів. За рік туди приїхало понад 30 мільйонів туристів.

НЕ ПЕРЕПЛУТАЙТЕ!

ЗИМОВИЙ ЦИКЛ СВЯТ В УКРАЇНІ У СЕЗОНІ 2025–2026 РОКІВ ОСТАТОЧНО АДАПТУЄТЬСЯ ДО НОВОЮЛІАНСЬКОГО КАЛЕНДАРЯ.

Для багатьох родин це означає необхідність заздалегідь перевірити дати головних народних традицій — колядування, шедрування та посівання, які тепер відбуваються на 13 днів раніше, ніж у попередні десятиліття.

Тож, щоб уникнути плутанини, варто запам'ятати такі зміни у графіку обрядів:

◆ Колядування: замість 6–7 січня тепер відбувається 24–25 грудня.

◆ Шедрування: замість 13 січня тепер припадає на 31 грудня.

◆ Посівання: замість 14 січня тепер проводиться вранці 1 січня.

Колядування є першим великим обрядом зимового циклу, що символізує радість від народження Христа. Починають увечері 24 грудня, у Святвечір. Саме в цей час гру-

пи колядників вирушають до осель сусідів, друзів та родичів. Основними атрибутами дійства залишаються восьмикутна різдвяна зірка та костюмовані персонажі. За вітальні пісні господарі зазвичай віддають гостям солодощами, фруктами або грошима, що вважається побажанням достатку та миру на весь наступний рік.

Щедрий вечір, який також називають святом Меланки, тепер збігається з передоднем цивільного Нового року. Тому шедрувати тепер прийнято увечері 31 грудня. Традиційно шедрування вважається переважно жіночим або діловим обрядом.

Посівати розпочинають рано-вранці, одразу після настання Нового року. Це виключно чоловічий ритуал. Згідно з давніми віруваннями, першим у дім у новому році має зайти саме чоловік — вважається, що це приносить госпо-

дарю успіх, здоров'я та захист від негараздів. Посівальники використовують цільне зерно (пшеницю, ячмінь або жито), розсипаючи його по кімнаті та промовляючи віршовані побажання. Господарі обдаровують посівальників, а першого гостя заведено пригощати особливо щедро. Зерно після обряду рекомендується не прибирати до заходу сонця.

ЖИТТЯ З НОВОЇ СТОРІНКИ

У МІСЬКІЙ КЛІНІЧНІЙ БАГАТОПРОФІЛЬНІЙ ЛІКАРНІ № 17 ПРАЦЮЄ ВІДДІЛЕННЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ, ДЕ ДОПОМАГАЮТЬ ПАЦІЄНТАМ ПІСЛЯ ВАЖКИХ ТРАВМ, ІНСУЛЬТІВ ТА ЗАХВОРЮВАНЬ. ОКРЕМУ УВАГУ ТУТ ПРИДІЛЯЮТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ.

Пациєнти з мінно-вибуховими, осколковими та кульовими пораненнями проходять комплексне відновлення у залах для лікувальної фізкультури, фізіотерапії, масажу із застосуванням сучасного обладнання. Тут встановлені тренажери для рук і ніг, силове обладнання, балансувальні платформи, петлі та гумки різної жорсткості. Пациєнтів навчають заново ходити, тримати рівновагу та відновлювати м'язову силу після важких травм. Також надають психологічну допомогу та логопедичну терапію. Усе спрямовано на відновлення рухової активності та повернення пацієнтів до повноцінного життя.

Микола Волосатов, завідувач відділення:

— У відділенні працює понад двадцять фахівців. Ми лікуємо пацієнтів з інсультами та травматологічними захворюваннями, є і військові. Саме зараз військових більше. Вони спочатку потрапляють у травматологічне відділення, ми починаємо реабілітацію після операції, потім переводимо до нас. У відділенні 20 ліжок, переважно одностільні палати. Є реабілітаційні зали, спеціально обладнана кухня для пацієнтів з вадами, підйомні механізми, підвісні та балансувальні системи. Є три зали реабілітації з но-

вітніми технологіями та обладнанням. Для важких пацієнтів облаштовані душові кімнати, санвузли з поручнями та спеціальні ванни для лежачих хворих.

У місті наголошують: створення доступних і сучасних умов для реабілітації захисників є пріоритетом.

Нікіта Стерін, директор Департаменту з питань ветеранської політики ХМР:

— Сьогодні у Харкові велика кількість учасників бойових дій і ветеранів, і перед нами стоїть непросте завдання — організувати та сприяти їхній фізичній і психологічній реабілітації. Саме над цим працюють наші спеціалісти у міських лікарнях. Завдяки ініціативному рішення Харківського міського голови Ігоря Терехова ветерани та ветеранки мають змогу відновитися та повернутися до повноцінного життя.

Військовий **Павло Боровков** пройшов АТО, перші бої повномасштабної війни та вижив після підризу на міні. Нині він проходить реабілітацію у Харкові та власним прикладом доводить, що навіть після важких поранень можна знову стати на ноги.

— Йшов на бойове завдання і ось наступив на міну, її ще кличуть «відьма», бо вона вистрибує. Мені дуже по-

щастило, що я залишився з руками, з ногами і ще живий. За три місяці я встав на ноги, почав проходити реабілітацію ще у березні, але потім поїхав у частину в бригаду, щоб проходити ВЛК. Продовжую реабілітацію і уже ходжу з тростиною, почуваю себе добре, хоча поранення у мене було дуже важке. Дякую усім лікарям, що в короткий термін поставили мене на ноги.

Валентин Здорик, асистент фізичного терапевта:

— У нас дуже багато пацієнтів з різними травмами, з інсультами, тому профіль широкий. Зараз працюємо над відновленням військових. Стикаємося з рваними ранами, осколковими пораненнями. Реабілітація спрямована на цілий комплекс відновлення, щоб після неї захисники виходили здоровими людьми та поверталися або до служби, або до цивільного життя з новою сторінки.

ЗАРАДИ ДІТЕЙ ТА СПОРТУ

У ХАРКОВІ ВІДБУВСЯ БЛАГОДІЙНИЙ ЗАХІД-АУКЦІОН НА ПІДТРИМКУ ДІТЕЙ-СПОРТСМЕНІВ, ЩО ВТРАТИЛИ ОДНОГО З БАТЬКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.

Організував його Фонд громади Харкова «Толока», який об'єднав представників бізнесу, влади, громадського та спортивного середовищ з метою не лише зібрати кошти, а й підтримати соціальні ініціативи, які допомагають місту жити та розвиватися навіть у складних умовах війни.

Сергій Політучий, голова наглядової ради фонду:

— Дуже вдячний владі, яка допомагає нам зберігати Харків. Адже життя в місті багато в чому залежить від того, наскільки працює соціальна сфера, наскільки працюють заклади, куди можуть ходити наші діти, де ми можемо проводити час.

Фонд «Толока» вже багато років поспіль стає майданчиком для діалогу між громадою, бізнесом і владою. Цього року організатори вирішили сфокусуватися на підтримці дитячого спорту, а саме баскетбольного клубу «Харківські Соколи». Саме для них організували аукціон, щоб усі зібрані кошти спрямувати на те, щоб юні спортсмени могли брати участь у змаганнях і продовжувати повноцінне життя попри складні обставини.

Сергій Чебишев, президент Харківської федерації баскетболу та баскетбольного клубу «Харківські соколи»:

— Сьогодні у чемпіонаті України грають 25 дитячих та юнацьких команд — приблизно 400 дітей, які на професійній основі щомісяця їздять на змагання і демонструють якісний баскетбол. «Харківські Соколи» минулого сезону стали чемпіонами Вищої ліги, увірвалися до Суперліги чемпіонату України і наразі посідають друге місце. Ми тренуємося, ми граємо, ми живі й готові після завершення війни стати ще сильнішими.

Під час благодійного аукціону гості могли придбати календарі з фотографіями команди, баскетбольні м'ячі, ігрову форму та іншу атрибутику. Частина учасників долучалася донатами, підтримуючи ініціативу. Зібрані кошти дозволять юним спортсменам і надалі захоплюватися улюбленим спортом, тренуватися та представляти Харків на всеукраїнському й міжнародному рівнях.

ЩЕ ЕФЕКТИВНІШЕ І ЧИСТІШЕ

НАВІТЬ У НАЙСКРУТНІШІ ЧАСИ ХАРКІВ НЕ ВТРАЧАЄ ЗВАННЯ ОДНОГО З НАЙЧИСТІШИХ МІСТ КРАЇНИ, ЩО СВІДЧИТЬ НЕ ЛИШЕ ПРО КУЛЬТУРУ САМИХ ЖИТЕЛІВ, А НАСАМПЕРЕД ПРО ЩОДЕННУ, КРОПІТКУ РОБОТУ МІСЬКИХ КОМУНАЛЬНИКІВ.

Працівники дбають про порядок як на центральних вулицях й магістралях мегаполіса, так і у дворах й на прибудинкових територіях у всіх дев'яти районах міста.

Щоб зробити прибирання ще ефективнішим та оперативнішим, комунальне підприємство «Шляхрембуд» отримало сучасну спеціалізовану техніку. Нові машини від відомого німецького бренду вже працюють на вулицях Харкова та щодня на варті чистоти міста.

Дмитро Липовий, заступник Харківського міського голови, директор Департаменту будівництва та шляхового господарства:

— Попри все Харків продовжує підтримувати високі стандарти чистоти. Це питання перебуває на особливому контролі у міського голови. Профільне КП постійно відстежує нові тенденції на ринку техніки, і сьогодні місто придбало десять одиниць сучасних машин світового бренду, що вирізняються високоякісною та мобільною технікою, яка дозволяє виконувати широкий спектр робіт

цілий рік: прибирання снігу, тротуарів, нанесення матеріалів проти ожеледі, вакуумне очищення. Це великий крок уперед і суттєва підтримка для наших комунальників, які працюють у складних умовах.

Іван Бечко, гендиректор компанії KARCHER в Україні:

— Чистота — візитівка Харкова, і нам приємно бути частиною цього процесу. Тут представлені машини для прибудинкових територій і пішохідних зон, які забезпечують якісне прибирання як у літній, так і в зимовий період. Ми плануємо розвивати співпрацю, на знак чого зробили місту подарунок — автономний мобільний трейлер високого тиску, робота якого не залежить від води та електроенергії, до того ж може швидко переміщатися.

І БУДЕ СВІТЛО

НА ХАРКІВСЬКОМУ ШОСЕ ЧЕРЕЗ СЕРЙОЗНІ РУЙНУВАННЯ СИСТЕМА ВУЛИЧНОГО ОСВІТЛЕННЯ ТРИВАЛИЙ ЧАС НЕ ПРАЦЮВАЛА, ЗАЛИШАЮЧИ ОДНУ З КЛЮЧОВИХ ДОРІГ МІСТА ДОВЖИНОЮ ПОНАД 9 КІЛОМЕТРІВ В ТЕМРЯВІ.

Магістраль з'єднує Шевченківський і Київський райони міста й веде аж до кільцевої дороги. Уздовж усього маршруту приблизно через кожні 30 метрів встановлені опори зі світильниками, загалом близько 900 ліхтарів і 300 опор. Під час обстрілів майже кожна п'ята опора була посічена уламками снарядів, а електромережі обірвані.

Ігор Руско, начальник електромереж зовнішнього освітлення Київського району КП «Міськвітло»:

— В основному були пошкоджені повітряна мережа та світильники, приблизно на 80–85%. Ремонт розпочали у 2023 році, за час проведення робіт було замінено 6,5 кілометра повітряної мережі та 78 світильників. Зараз перебуваємо вже на фінальному етапі, відновили 99% освітлення. Пошкоджені мережі й світильники замінили, встановили, де потрібно, нові опори. Залишилися одна ділянка — П'ятихатки перед виїздом на кільцеву дорогу. Там ще потрібно зробити десять опор, десять прольотів мережі та десять світильників.

Роботи на магістралі тривають паралельно з іншими локаціями міста. Комунальники ремонтують лінії освітлення, встановлюють нові світильники та впорядковують території вздовж доріг:

— З початку 2025 року Київською філією було замінено близько 35 опор, 9 кілометрів повітряної мережі та приблизно 300 світильників. Також виконувалися роботи з фарбування, заміни ламп та відновлення освітлення в селищі Данилівка, на ділянках «Північна-2», «Північна-5», «Північна-4». Відновлено освітлення на центральних магістралях міста, а до кінця року планується виконати освітлення частини «Північна-3».

ЯК ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД СНПК ПОДАТИ ЗАЯВУ ДО МІЖНАРОДНОГО РЕЄСТРУ ЗБИТКІВ І ДЕ ОТРИМАТИ БЕЗОПЛАТНУ ДОПОМОГУ

СЕСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО, ПОВ'ЯЗАНЕ З КОНФЛІКТОМ (СНПК) ЗГІДНО З МІЖНАРОДНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ, ВИЗНАЄТЬСЯ ЯК ВОЄННИЙ ЗЛОЧИН, ЗЛОЧИН ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ ТА АКТ ГЕНОЦИДУ.

З даними Генеральної прокуратури України, з початку повномасштабної війни станом на 2 грудня 2025 р. в Україні зафіксовано 389 фактів СНПК. Однак незафіксованих випадків може бути значно більше. Розповідаємо, що таке СНПК, як можна подати заяву до Міжнародного реєстру збитків, та де можна отримати безоплатну і кваліфіковану допомогу.

▶ СНПК ТА ЙОГО ВИДИ

Коли говорять про СНПК, найчастіше згадують про зґвалтування. Проте це лише один із багатьох проявів цього злочину. Відповідно до законодавства, злочиним СНПК також вважають:

- ◆ примусове оголення, домагання, тортури, погрози розправою, каліцтво геніталій;
- ◆ інфікування статевими хворобами;
- ◆ примус до шлюбу, проституції, вагітності, абортів, стерилізації;
- ◆ примус спостерігати за насильством над іншими;
- ◆ сексуальне рабство;
- ◆ викрадення з метою торгівлі людьми.

Постраждалими вважаються і свідки злочину СНПК, а також діти постраждалих. Варто пам'ятати, що сексуальне насильство під час війни — злочин без терміну давності. Щоб досягти справедливості та притягнути винних до відповідальності, про злочин потрібно говорити.

▶ ЯК ПОДАТИ ЗАЯВУ НА РЕПАРАЦІЇ У МІЖНАРОДНОМУ РЕЄСТРІ ЗБИТКІВ

Уряд України та міжнародні партнери працюють над створенням дієвих механізмів для підтримки постраждалих від СНПК, відшкодування завданої шкоди та відновлення справедливості.

Одним із результатів такої співпраці стало створення міжнародного Реєстру збитків для України (RD4U) — міжнародного механізму для документації завданої шкоди. До Реєстру входить 44 країни та Європейський Союз. Реєстр розташований у Гаазі й функціонує як база даних для всіх видів шкоди, завданої під час повномасштабного російського вторгнення.

Реєстр отримує й категоризує заяви, однак не оцінює суму збитків і не проводить виплат. Після того як запрацює механізм компенсацій, подані заяви та докази розглядатиме Компенсаційна комісія — адміністративний орган, уповноважений розглядати заяви про компенсацію шкоди, завданої внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні чи проти України. Зараз ведуться переговори щодо створення Компенсаційної комісії.

ПОСТРАЖДАЛІ ВІД СНПК МАЮТЬ ПРАВО НА РЕПАРАЦІЇ

Подати заяву можна до Міжнародного реєстру збитків.
(Категорія A2.4 «Сексуальне насильство»)

*СНПК — сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом. Один із видів воєнного злочину.

У той час як Реєстр збитків для України збирає і фіксує заяви та докази завдання шкоди, Комісія відповідатиме за розгляд обґрунтованості заяв і визначення розміру компенсації у кожному конкретному випадку. Компенсаційна комісія буде створена під егідою Ради Європи, а конвенція матиме форму відкритої конвенції Ради Європи.

У червні 2025 набрав чинності закон про постраждалих від СНПК, який передбачає право на репарації.

— *Співпраця Міжнародної організації з міграції та RD4U стала містком між постраждалими та механізмами відшкодування. Загальнонаціональні консультації, проведені з січня по травень 2025 року, не лише зібрали голоси та потреби людей, а й дали їм змогу отримати реальну правову підтримку. Завдяки індивідуальним консультаціям 112 учасників змогли краще зрозуміти свої права й успішно подати заяви до Реєстру, зробивши важливий крок до справедливості*, — ділиться спеціалістка з питань перехідного правосуддя та репарацій Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні Джессіка Гекс.

Заява до Реєстру збитків має відповідати трьом головним критеріям:

- 1) збитки, втрати чи шкода були заподіяні 24 лютого 2022 року або пізніше;
- 2) на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включно з тимчасово окупованими територіями;
- 3) внаслідок міжнародно протиправних дій РФ проти України.

Запуск нових категорій заяв очікується найближчим часом. Всього є 43 категорії збитків, які поділяються на три групи: збитки фізичних осіб, юридичних осіб та держави.

Постраждалі мають надати якомога більше інформації

про акти сексуального насильства, дату та період, місце, а також поділитися документами, що підтверджують насильство (якщо вони є).

Звернутися до міжнародного Реєстру збитків можна, навіть якщо ви вже отримали фінансову допомогу від України, міжнародних донорів або інших організацій.

Заяви до Реєстру збитків України подаються через веб-портал «Дія». Звертатися можуть повнолітні українці або з 16 років — якщо мають повну дієздатність. У випадках, коли сексуального насильства зазнали діти, подати заяву в їхніх інтересах можуть батьки чи інші законні представники.

Подання заяв безоплатне. Щоб швидко подати заяву через «Дія», варто завчасно підготувати доказову базу (фото, документи, акти обстеження). Після авторизації потрібно обрати категорію збитків, заповнити форму, додати фото/документи, підписати та відправити — процес триває кілька хвилин. Про розгляд звернення повідомлятимуть у кабінеті громадянина на порталі «Дія», а також електронною поштою.

Звернення до Реєстру збитків для України — це шлях до відновлення справедливості, документування правди та можливості отримати компенсацію у майбутньому.

▶ ІНШІ МОЖЛИВОСТІ ПІДТРИМКИ ДЛЯ ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД СНПК

В Україні працюють сервіси допомоги для постраждалих від СНПК, куди можна звернутися — безплатно, конфіденційно і безпечно.

На Платформі допомоги врятованим можна знайти контакти служб та ініціатив, а також Центрів життєстійкості, які надають фахову підтримку постраждалим. Доступна психологічна, медична, правова та гуманітарна допомога.

Отримати консультації чи підтримку постраждалі від СНПК можуть також за цими номерами гарячих ліній:

- ◆ 23–45 — гаряча лінія психологічної підтримки для чоловіків;
- ◆ 30–33 — лінія підтримки з питань жіночого здоров'я;
- ◆ (068) 14 555 90 — правова підтримка ЮрФем;
- ◆ 15–47 — урядова гаряча лінія;
- ◆ 116–123 або 0800-500-335 — національна гаряча лінія громадської організації La Strada-Ukraine;
- ◆ 102 — Національна поліція України;
- ◆ 066-904-15-34 — Координаційний центр підтримки потерпілих та свідків;
- ◆ 096-755-02-40 — Офіс Генерального прокурора.

Матеріал створено в межах інформаційної кампанії «Діємо для розширення прав і можливостей постраждалих від СНПК», що реалізується агенціями системи ООН в Україні, Урядом України за підтримки ГО «Інтерньюз-Україна» та за фінансової підтримки Дії ООН проти сексуального насильства під час конфлікту (UN Action Against Sexual Violence in Conflict).

* ПАРТНЕРСЬКИЙ МАТЕРІАЛ

СЕРВІСИ ПІДТРИМКИ ДОСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД СНПК

Знаходь їхні контакти на Платформі допомоги врятованим

help-platform.in.ua
15-47

*СНПК — сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом. Один із видів воєнного злочину.

Гороскоп на 20 грудня

Овен (21 березня — 20 квітня)
Досягнення суботи можуть закласти основу для майбутніх успіхів. Шансів проявити свої сильні сторони сьогодні буде достатньо, важливо лише правильно розставити пріоритети і не розпорозуватися на другорядні завдання.

Телець (21 квітня — 21 травня)
День, сприятливий для кохання і романтичних подій. Вдалий час для знайомств, зізнань, весіль й теплої спілкування з другою половиною. Робочі питання найкраще тимчасово відсунути на задній план.

Близнюки (22 травня — 21 червня)
Пасивність може негативно зашкодити у робочих питаннях. Якщо з'являться нові завдання, важливо не відкладати їх вирішення та одразу шукати практичні шляхи виходу із ситуації. Намагайтеся доводити розпочате до кінця і дотримуватися звичного ритму дня.

Рак (22 червня — 22 липня)
Сьогодні вам буде особливо легко закохатися або зачарувати іншу людину. Щоб справити враження, не потрібно нічого вигадувати — достатньо залишатися собою. Тим, хто вже знаходиться у стосунках, краще уникати конфліктів та різких слів.

Лев (23 липня — 22 серпня)
Перевтома та поганий настрій можуть негативно вплинути на удачу. У вільні години намагайтеся відпочивати та більше бути на свіжому повітрі. Вечір краще провести у колі близьких та рідних.

Діва (23 серпня — 23 вересня)
У сфері роботи та фінансів день пройде спокійно та рівно. Настав чудовий час, щоб без поспіху завершити поточні справи, набратися досвіду та відточити потрібні навички. Серйозний ривок уперед не за горами, але до нього важливо підготуватися.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)
Веселіт наповнить вас енергією та рішучістю. Можливо, саме у суботу перед вами постане нова життєва мета. Головне — не втрачати спрагу щастя та віри в краще: воно зовсім близько, варто лише зробити крок назустріч.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)
Визначтеся з пріоритетами — присвятіть день почуттям чи професійним завданням. Поєднати і те, й інше не вдасться. Труднощі в особистому житті можуть виникнути у тих, хто занадто чіпляється за консервативні переконання.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)
Зверніть увагу на своє здоров'я. Саме час розпочати заняття спортом чи відмовитися від шкідливої звички. Намагайтеся очищати думки від негативу, важких спогадів, чужих пліток та старих образ.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)
Не зволікайте з вирішенням конфліктів і прагніть примирення. У такі дні важливо не піддаватися негативу, вміти прощати та відпускати образи. Настає слушна мить для внутрішнього перезавантаження і зміни життєвого курсу.

Водолій (21 січня — 18 лютого)
Присвятіть час близьким людям — не лише коханій людині, а й рідним чи давнім друзям. Можливо, комусь із них знадобиться ваша підтримка. Спільні справи, навіть традиційний похід за покупками, виявляться особливо корисними.

Риби (19 лютого — 20 березня)
Настрій почне покращуватись. Може з'явитися сильне прагнення до успіху, яке допоможе відволіктися від проблем і залишити негаразди позаду. Важливо уникати поспішних та необдуманих рішень. Імпульсивність сьогодні може зіграти не на вашу користь.

ЖИВА ЯЛИНКА ЧИ ШТУЧНА?

ЧАС З'ЯСУВАТИ, ЯКИЙ ВИБІР РОБИТИ ПЕРЕД ЗИМОВИМИ СВЯТАМИ: НА КОРИСТЬ ШТУЧНОГО ЧИ ЖИВОГО ДЕРЕВА.

▶ ШТУЧНА ЯЛИНКА: ЗА І ПРОТИ

З точки зору екології шкода від виробництва штучних ялинок, їхні транспортування та утилізації безмірні. Потрапивши на сміттєзвалище, лише 1 дерево виділяє до 40 кг CO₂. Але, незважаючи на це, вони мають і чимало переваг:

◆ Економічність. Придбавши якісну штучну ялинку, ви забудете про потребу покупки на довгі роки;

◆ Естетика. Живі дерева часто бувають асиметричними. Сучасні ялинки — це завжди пишне дерево, максимально схоже на натуральне як за кольором, так і за структурою гілок, які добре тримають форму й не ламаються під вагою іграшок чи гірлянд;

◆ Зручність. Штучну ялинку легко встановити й прибрати, і після свят не доведеться збирати купу опалих голочок. Крім того, на відміну від натуральної ялинки, вам не доведеться щорічно витрачати час на її вибір і транспортування;

◆ Гіпоалергенність. Для деяких людей запах хвої може бути зовсім не в радість, але й часто неякісні синтетичні ялинки можуть спричинити астму та прояви алергії. Тому важливо не обирати відверто дешеві штучні ялинки. Краще купувати їх у перевірених виробників, які мають сертифікацію якості;

◆ Безпека. Цей пункт межує з попереднім і стосується тільки якісних штучних дерев. Хороша пластикова ялинка не горить, а тліє, на противагу справжній, яка при контакті з полум'ям займається за секунди.

▶ ПЛЮСИ І МІНУСИ ЖИВОЇ ЯЛИНКИ

◆ Емоційна складова. Аромат хвої, кори, смоли і зимового лісу автоматично створюють свято. Також ефірні олії, що випаровує вдома лісова красуня, корисні для здоров'я. Вони мають бактерицидний ефект і сприяють боротьбі із застудою та вірусами. Але при цьому потрібно точно знати, що у членів вашої родини (особливо в дітей) немає алергії на запах хвої;

◆ Ціна. Звичайно, справжня ялинка — це більш бюджетно, ніж штучний варіант. Хоча, якщо розділити ціну пластикової ялинки на 5, 10 чи 12 (Нових років), то вона може вийти навіть меншою;

◆ Зберігання. Жива ялинка не потребуватиме місця в квартирі після свят і з нею не потрібно дов-

го возитися. Вона відразу готова як до установки, так і до утилізації;

◆ Безпека. Жива ялинка не принесе небезпеки вашому дому, якщо встановити її подалі від джерел тепла.

▶ АЛЬТЕРНАТИВНІ ВАРІАНТИ

Якщо ж ви не хочете купувати ні живу, ані штучну ялинку, завжди можна включити креатив:

— придбайте живу маленьку ялинку в горщику, а після свят посадіть її в лісі або у дворі;

— зберіть у флористичному магазині букет або вінок із гілочок Нобелісу (вид ялиці);

— намалуйте ялинку на вікні фарбами;

— зробіть ялинку з гірлянди, фотографій або паперу на стіні.

Також можна прикрасити дерева, які є у вашому дворі. Або просто вивести на екран телевізора чи ноутбука відеоролик з ялинкою та новорічними піснями.

Загалом кажучи, новорічна ялинка — це більше про атмосферу. Тому, яку б ви не обрали, яким би чином не прикрашали, важливими залишаються лише емоції, отримані при цьому.

У Харкові розширюється асортимент штучних ялинок.

Як повідомили в Департаменті адміністративних послуг та споживчого ринку ХМР, штучні ялинки в магазинах коштують від 250 грн за сосну висотою 60 см без декору до 18 тис. грн за литу ялинку 2,5 м. Вартість середньої ялинки висотою 1,5–1,8 м становить 2–6 тис. грн. Новорічні вінки зі штучної хвої коштують від 180 до 1200 грн залежно від розміру та оформлення. Порівняно з передноворічним періодом минулого року ціни на штучні ялинки зросли в середньому на 30–40%.

Напередодні різдвяних та новорічних свят у Харкові повноцінно запрацювали 54 майданчики з продажу живих ялинок. Також їх продають на території деяких ринків. В асортименті представлені сосни, ялини, а також композиції та вінки з гілок.

Сосна, залежно від розміру, коштує в середньому 500–1500 грн, ялина — 1000–4000 грн, ялинка в горщику — від 4000 грн. Вартість набірної ялинки на підставці становить 250–300 грн.

Порівняно з передноворічним періодом минулого року ціни на ялинки зросли в середньому на 15–20%.